

Az erdélyi (romániai) szász evangélikus egyház egyházzeneje ma

Noha egyházunk (Evangelische Kirche A. B. in Rumänien) egyre kisebb lesz és a rá hagyományozott örökséget saját erőből már nem képes megfelelően ápolni, az egyházzenéről elmondhatjuk: nemcsak hogy szilárdan tartja magát, hanem néhány területen még fejlődött is. Így a főállású kántorok és orgonisták évek óta ugyanazok. Főállású egyházzeneszek vannak (ill. néhol félállásban) Nagyszebenben (Hermannstadt), Brassóban (Kronstadt) ketten is, Fogarason (Fogarasch), Feketehalomban (Zeiden), Nagydisznódon (Heltau), Medgyesen (Mediasch), Segesvárt (Schäßburg), Szászrégenben (Sächsisch Reen) és Bukarestben.

A nagyszebeni Kurt Philippi az egyház zenei felügyelője (Musikwart der Landeskirche).

Évente egyszer helyzetmegbeszélő gyűlésre jövünk össze. Néha kórusvezetési kurzus is társul hozzá. (Idén jan. 11–12. hétvégéjén.)

Sok éve rendszeres nyári orgonakoncertek vannak Brassóban, Feketehalomban, Medgyesen, Segesvárt, nem annyira rendszeresen Nagydisznódon — sajnos Nagyszebenben most nem, mert a templomban nagyszabású építési munkálatok folynak.

Viszonylag új, de igen sikeres nyári hangversenysorozatot rendezünk még Prázsmáron (Tartlau) (www.diletto-musicale.ro), valamint Kisdisznódon (Michelsberg). Vonzó műemlékekben, erős kisugárzású evangélikus templomokban nagyszámú közönség élvezi a kórus- és hangszeres koncerteket.

A külön megszervezett alkalmak (projektek) különösen akkor jelentenek lehetőséget, ha egy szabályos, próbákon alapuló munka nem lehetséges, vagy ha az adott helyen élő gyülekezet annyira megfogyatkozott, hogy egyedül már nem tudnak kiállni.

Nagy siker volt a májusban tartott negyedik „Laudate-projekt”, azaz egy, a tájék archívumaiban őrzött, régi erdélyi zenéből álló koncert Szászkezdén (Keisd). Egy alkalmi kórus intenzíven készült, egy csfiskszeredai barokk kórus adta a hangszeres kíséretet. Három evangélikus kántor vezényelt. Johann Knall és J. Benjamin Weiss egy-egy *dictum*-a közben nyom-

tatásban napvilágot látott, s kapható a Schiller-Verlagnál (Bonn/Nagyszeben). A koncertet októberben, a brassói Musica Coronensis fesztivál keretében megismételték.

Évente többször van Fogarason közös éneklés, télen már másodszor énekeltek Bach Karácsonyi oratóriumát (1–3. kántáták), nyáron egy gospel- vagy pop-koncert van. Az előkészítő hetet Christiane Neubert vezetésével a boldogvárosi (Seligstadt) ifjúsági központban tartják.

Kórusaink minden évben várnak a *kórustalálkozóra*, amelyet sorban más-más gyülekezetben tartunk. Igyekszünk olyan helyeken is megrendezni, ahol már nincs kórus, sőt, gyakran lelkész sincs.

Szerencsére ilyen-olyan módon sikerül egyre újabb és újabb orgonákat helyreállítani és megmenteni. A legújabb esemény 2012 októberében a restaurált régi kőhalmi (Reps) orgona fölavatása volt. A hangszer középhangolós, és ideiglenesen a brassói Fekete templomban áll, míg remélhetőleg egyszer helyreállítják a kőhalmi templomot. Más munkák különböző támogatóknak köszönhetően folyamatban vannak. 2013. július 28-án avatják föl pl. a szászkeresztúri (Deutschkreuz) historikus orgonát. Bizonyára újra lesz koncert a vidék archívumaiból származó zenével. Ezt a zenét mostanában Kurt Philippi kutatja föl, teszi hozzáférhetővé a gyakorlatban, és ő adja ki. Egyházunk orgonáinak helyzetéről ld. <http://orgeldatei.evangel.ro>.

Az utóbbi években egy sor kottás kiadvány is megjelent. A kiadó további köteteket tervez.

A gyülekezeteinkben folyó egyházzenei munkát különféle bel- és külföldi szponzorok, németországi intézmények is támogatják, akiknek fontos a kultúrkinccs ápolása és az aktív zenei élet, de mindenekelőtt természetesen maguk a gyülekezetek, jóllehet lehetőségeik gyakran nagyon szerények.

Nagyszeben, 2013. január, Ursula Philippi
(ford. Déri Balázs)